АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«30» травня 2024 року **№ 60/66-р/к** **справа № 384/60/54-рп/к.24**

м. Київ

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Петрівська сільська рада Вишгородського району Київської області в особі її виконавчого комітету (надалі – ПЕТРІВСЬКА СР, Сільрада) затвердила рішенням (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***) «Про оголошення конкурсу з визначення виконавця послуг по вивезенню твердих побутових відходів на території Петрівської сільської територіальної громади» додатку 3 конкурсної документації з кваліфікаційною вимогою положення, якої містили дискримінаційні вимоги, а саме щодо наявності в учасника досвіду роботи з основного виду діяльності «38.11 Збирання безпечних відходів» не менше 5 років та документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного (аналогічних) договору (договорів) (аналогічним договором в розумінні цієї документації є договір на перевезення відходів загальним об'ємом не менше 50 000 м3 за рік) підпункту 4.2. Досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів» пункту 4 «Кваліфікаційні вимоги до учасників конкурсу» під час оцінювання конкурсних пропозицій учасників, які не були передбачені Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173.

Зазначені дії Сільради замінили власні досягнення суб'єкта господарювання, як джерело здобуття ним переваг у конкуренції, на дію зовнішніх чинників. За таких умов обмежується дія конкурентних механізмів, а суб'єкти господарювання втрачають мотивацію до змагання на ринку, та, як наслідок, можуть призвести до підвищення витрат споживачів, зменшення якості послуг, що ними надаються.

За результатами розгляду справи № 384/60/54-рп/к.24 такі дії ПЕТРІВСЬКА СР кваліфіковано як порушення, передбачене частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що могли призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах Петрівської сільської територіальної громади Вишгородського району Київської області..

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 384/60/54-рп/к.24 про порушення Петрівською сільською радою Вишгородського району Київської області в особі її виконавчого комітету законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене Законом України «Про захист економічної конкуренції», та подання Другого відділу досліджень і розслідувань від 10.05.2024 № 60-03/131-П з попередніми висновками у зазначеній справі,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

1) Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення), керуючись положеннями пункту першого статті 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», здійснило державний контроль за дотриманням Петрівською сільською радою Вишгородського району Київської області законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах відповідної сільської ради.

2) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 18.04.2024 № 60/54-рп/к розпочато розгляд справи № 384/60/54-рп/к.24 у зв'язку з наявністю в діях Петрівської сільської ради Вишгородського району Київської області в особі її виконавчого комітету ознак порушення, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що могли призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах Петрівської сільської територіальної громади Вишгородського району Київської області (надалі – Розпорядження).

3) Листом від 19.04.2024 № 60-02/1632е Відділення надіслало ПЕТРІВСЬКІЙ СР копію Розпорядження. Вказаний лист Сільрада отримала 22.04.2024.

4) У ході проведення вказаного державного контролю Відділенням було направлено листи про надання інформації до Сільради від 22.09.2023 № 60-02/4047 та від 30.11.2023 № 60-02/5062.

5) Листами (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***) та від (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***) ПЕТРІВСЬКА СР надала запитувану інформацію та підтвердні матеріали.

6) Листом Відділення від 10.05.2024 № 60-02/2138е Сільраді було направлено копію подання з попередніми висновками у справі № 384/60/54-рп/к.24. Вказаний лист ПЕТРІВСЬКІЙ СР був вручений 17.05.2024.

7) Листом (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***) Сільрада надала відповідь на копію подання з попередніми висновками у зазначеній справі.

2. Відповідач

8) Відповідачем у справі є Петрівська сільська рада Вишгородського району Київської області в особі її виконавчого комітету(***«Інформація, доступ до якої обмежено»***), який є органом місцевого самоврядування. Основний вид діяльності: 84.11 Державне управління загального характеру.

9) Виконавчий комітет Сільради є структурним підрозділом сільської ради, діє в її складі та не є окремою юридичною особою.

10) Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи (частина третя статті 140 Конституції України).

11) Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчі органи рад - органи, які відповідно до Конституції України та цього Закону створюються сільськими, селищними, міськими, районними в містах (у разі їх створення) радами для здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування у межах, визначених цим та іншими законами.

12) Місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст (частина друга статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).

13) Представницькі органи місцевого самоврядування, сільські, селищні, міські голови, виконавчі органи місцевого самоврядування діють за принципом розподілу повноважень у порядку і межах, визначених цим та іншими законами (частина третя статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).

14) Частина друга статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади – також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

15) Згідно з статтею 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

16) Отже, Петрівська сільська рада Вишгородський району Київської області в особі її виконавчого комітету є органом місцевого самоврядування.

17) Згідно зі статтею 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим законом регулюються відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією. Цей закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.

18) Таким чином, сфера застосування Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на відносини ПЕТРІВСЬКОЇ СР із суб'єктами господарювання.

3. Нормативно-правове регулювання

19) Відповідно до частини третьої статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим – також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.

20) Згідно з частиною першою статті 25 Господарського кодексу України держава підтримує конкуренцію як змагання між суб'єктами господарювання, що забезпечує завдяки їх власним досягненням здобуття ними певних економічних переваг, внаслідок чого споживачі та суб'єкти господарювання отримують можливість

вибору необхідного товару і при цьому окремі суб'єкти господарювання не визначають умов реалізації товару на ринку.

21) Відносини, пов’язані з поводженням з побутовими відходами регулюються Законами України «Про житлово-комунальні послуги», «Про відходи» (в редакції від 16.10.2020 – Закон про відходи) (09.07.2023 втратив чинність у зв’язку із набуттям чинності Закону України «Про управління відходами»), «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про охорону навколишнього природного середовища» та інші. Діяльність щодо поводження з відходами здійснюється відповідно державних стандартів, закріплених в низці підзаконних нормативних актах, в тому числі Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 (зі змінами, надалі – Порядок № 1173) (втратив чинність у зв’язку з прийняттям постанови Кабінету Міністрів України від 25.08.2023 № 918 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів»), Правилами надання послуг з поводження з побутовими відходами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (зі змінами) (втратили чинність у зв’язку з прийняттям постанови Кабінету Міністрів України від 08.08.2023 № 835 «Про затвердження Правил надання послуги з управління побутовими відходами та типових договорів про надання послуги з управління побутовими відходами»).

22) Правові, організаційні та економічні засади діяльності, пов’язаної із запобіганням або зменшенням обсягів утворення відходів, їх збиранням, перевезенням, зберіганням, сортуванням, обробленням, утилізацією та видаленням, знешкодженням та захороненням, а також з відверненням негативного впливу відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини на території України визначалися на період відносин, що підлягають дослідженню, Законом про відходи.

23) За визначенням термінів, наведених у статті 1 Закону про відходи:

– поводження з відходами – дії, спрямовані на запобігання утворенню відходів, їх збирання, перевезення, сортування, зберігання, оброблення, перероблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення, включаючи контроль за цими операціями та нагляд за місцями видалення;

– послуги з вивезення побутових відходів – збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування;

– послуги з поводження з побутовими відходами – послуги з вивезення, перероблення та захоронення побутових відходів, що надаються в населеному пункті згідно з правилами благоустрою території населеного пункту, розробленими з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту та затвердженими органом місцевого самоврядування.

24) Відповідно до частини другої статті 25 Господарського кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції. У разі порушення цієї вимоги органи державної влади, до повноважень яких належить контроль та нагляд за додержанням антимонопольно-конкурентного законодавства, а також суб'єкти господарювання можуть оспорювати такі акти в установленому законом порядку.

25) Відповідно до підпункту 6 пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать вирішення питань збирання, транспортування, утилізації та знешкодження побутових відходів.

26) Згідно з пунктом «е» частини першої статті 16 Закону про відходи підприємства, установи та організації усіх форм власності у сфері поводження з відходами мають право, зокрема, на участь у конкурсах на набуття права виконання послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території.

27) Відповідно до частин третьої та десятої статті 35^1 Закону про відходи збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюються юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, спеціально обладнаними для цього транспортними засобами. Орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території населеного пункту.

28) Процедуру підготовки та проведення конкурсу на визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів в межах визначених територіальних одиниць було встановлено Порядком № 1173.

29) Згідно з пунктом 3 Порядку № 1173 учасниками конкурсу могли бути суб'єкти господарювання:

- установчими документами яких було передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами;
- які могли забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

Кількість учасників конкурсу не обмежується.

30) Відповідно до пункту 4 Порядку № 1173 підготовка та проведення конкурсу забезпечувалися виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою держадміністрацією, у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України «Про співробітництво територіальних громад».

31) Відповідно до пунктів 30-31 Порядку № 1173, у разі коли в конкурсі взяв участь тільки один учасник і його пропозицію не було відхилено, строк, на який він визначався виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту, повинен був становити 12 місяців, після чого організовувався і проводився новий конкурс, а також організатор конкурсу протягом не більш як п'яти робочих днів з дня проведення конкурсу вводив у дію відповідним актом рішення конкурсної комісії щодо визначення переможця конкурсу на певній території населеного пункту, межі якої були визначені умовами конкурсу.

32) Отже, виконавчі комітети сільської, селищної, міської ради були організаторами конкурсу та на конкурсних засадах мали визначати виконавця послуги з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.

33) З переможцем конкурсу протягом десяти календарних днів після прийняття конкурсною комісією рішення укладався договір на надання послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.

34) Враховуючи вищезазначене, орган місцевого самоврядування в особі виконавчих комітетів/органів сільської, селищної, міської ради був зобов'язаний визначити організаторів проведення вказаних конкурсів, ініціювати процеси підготовки до

проведення конкурсів, розробку конкурсних документацій та проведення конкурсів на визначення виконавців послуг із вивезення побутових відходів на конкурсних засадах в межах певної території населеного пункту чи громади, тобто створити конкурентне середовище на відповідному ринку.

35) Слід зазначити, що конкурс по своїй суті – це конкурентний спосіб надання права на вивезення побутових відходів. Основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах виконавців відповідних послуг, які спроможні забезпечувати якісне надання послуг за прийнятними цінами.

4. Обставини справи

36) Відповідно до інформації, розміщеної за посиланням (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***), у складі Петрівської сільської територіальної громади знаходяться 4 населені пункти – с. Нові Петрівці, с. Лютіж, с. Гута-Межигірська та с. Старі Петрівці. Чисельність населення громади 13769 осіб. Адміністративно-територіальні межі територіальної громади вказані на Малюнку.

Малюнок

37) Додатком до листа (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***) Сільрада повідомила, що станом на 10.10.2023 на території громади діяльність із збирання та вивезення твердих побутових відходів здійснювало товариство з обмеженою відповідальністю «АЛЬФАТЕР КИЇВ» (надалі – ТОВ «АЛЬФАТЕР КИЇВ»).

38) Рішенням виконавчого комітету ПЕТРІВСЬКОЇ СР (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***) «Про оголошення конкурсу з визначення виконавця послуг по вивезенню твердих побутових відходів на території Петрівської сільської територіальної громади» було оголошено конкурс з визначення виконавця послуг по вивезенню твердих побутових відходів на території населених пунктів сільської громади (надалі – Конкурс). Вказаним рішенням також було затверджено склад конкурсної комісії, додатком 3 конкурсну документацію (надалі – Конкурсна

документація) та умови визначення виконавця послуг по вивезенню твердих побутових відходів на території Петрівської сільської територіальної громади.

39) Листом (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***) Сільрада надала копію протоколу засідання конкурсної комісії з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Петрівської сільської територіальної громади від 11.01.2022 № 1. Відповідно до відомостей вказаного протоколу для участі у Конкурсі свої пропозиції надали ТОВ «АЛЬФАТЕР КИЇВ» та товариство з обмеженою відповідальністю «СЕЛТІК ТБО» (надалі – ТОВ «СЕЛТІК ТБО»).

40) ТОВ «АЛЬФАТЕР КИЇВ» (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***) відповідно до витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань провадить, зокрема, наступну господарську діяльність: 38.11 Збирання безпечних відходів, 38.21 Оброблення та видалення безпечних відходів, 38.32 Відновлення відсортованих відходів, 39.00 Інша діяльність щодо поводження з відходами, 81.29 Інші види діяльності із прибирання.

41) ТОВ «СЕЛТІК ТБО» (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***)відповідно до витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань провадить, зокрема, наступну господарську діяльність: 38.11 Збирання безпечних відходів, 38.21 Оброблення та видалення безпечних відходів, 38.32 Відновлення відсортованих відходів, 39.00 Інша діяльність щодо поводження з відходами.

42) Згідно з даними вищевказаного протоколу засідання конкурсної комісії Конкурсу обидва претенденти на здобуття статусу виконавця послуг по вивезенню твердих побутових відходів на території Петрівської сільської територіальної громади відповідали кваліфікаційним вимогам, передбаченими Конкурсною документацією. За результатами проведеного голосування членів конкурсної комісії переможцем Конкурсу було визначене ТОВ «АЛЬФАТЕР КИЇВ».

43) Рішенням виконавчого комітету Сільради (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***) «Про визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Петрівської сільської ради» ТОВ «АЛЬФАТЕР КИЇВ» було визначено виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Петрівської сільської ради.

44) Договором (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***) на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Петрівської сільської територіальної громади вищевказане товариство з обмеженою відповідальністю зобов'язане надавати послуги з вивезення твердих побутових відходів на території сільської громади до (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***).

45) Відділенням проведено аналіз Конкурсної документації, яка, зокрема, містить інформацію щодо кваліфікаційних вимог до учасників Конкурсу.

46) Так, Конкурсна документація містить пункт 4 «Кваліфікаційні вимоги до учасників конкурсу», який складається з підпунктів 4.1. «Наявність відповідної матеріально-технічної бази», 4.2. «Досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів», 4.3. «Наявність та кількість працівників відповідної кваліфікації» та 4.4. «Вартість надання послуг». Підпунктом 4.2. «Досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів» пункту 4 «Кваліфікаційні вимоги до учасників конкурсу» Конкурсної документації зазначано, що під наявністю в учасника досвіду роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів розуміється наявність досвіду з основного виду діяльності **«38.11 Збирання безпечних відходів» не менше 5 років та документально підтвердженого досвіду виконання**

аналогічного (аналогічних) договору (договорів) (аналогічним договором в розумінні цієї Документації є договір на перевезення відходів **загальним об'ємом не менше 50 000 м^3 за рік**).

47) Виходячи зі змісту вищевказаного підпункту Конкурсної документації претенденти на здобуття статусу виконавця послуг по вивезенню твердих побутових відходів на території Петрівської сільської територіальної громади, які мають досвід роботи з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів відповідно до вимог стандартів, нормативів, норм та правил **менше п'яти років не могли взяти участь** у відповідному конкурсі, адже мали бути відхилені конкурсною комісією, що могло призвести до обмеження конкуренції на відповідному ринку у визначених територіальних межах.

48) Пункт 8 додатку 1 до Порядку № 1173: досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів відповідно до вимог стандартів, нормативів, норм та правил визначав, що **перевага надається** учасникові, який має досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів відповідно до вимог стандартів, нормативів, норм та правил **понад три роки**.

49) Тобто, суб'єкти господарювання, які мають досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів відповідно до вимог стандартів, нормативів, норм та правил **менше п'яти років не мали бути позбавлені права брати участь у конкурсах** на здобуття статусу виконавців послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах певної території. При цьому, перевагу під час оцінювання конкурсних пропозицій мали отримати суб'єкти господарювання, які мали відповідний досвід **понад три роки**.

50) Отже, претенденти на здобуття статусу виконавця послуг по вивезенню твердих побутових відходів на території Петрівської сільської територіальної громади, які мали досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів відповідно до вимог стандартів, нормативів, норм та правил менше п'яти років не могли бути позбавлені права на участь у відповідному конкурсі.

51) Також, виходячи зі змісту вищевказаного підпункту Конкурсної документації претенденти на здобуття статусу виконавця послуг по вивезенню твердих побутових відходів на території Петрівської сільської територіальної громади, які не мали **документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного договору/договорів на перевезення відходів загальним об'ємом не менше 50 000 м^3 за рік не могли взяти участь** у відповідному конкурсі, адже мали бути відхилені конкурсною комісією, що могло призвести до обмеження конкуренції на відповідному ринку у визначених територіальних межах з огляду на наявність зазначених дискримінаційних вимог, які обмежували можливість потенційних учасників ринку конкурувати між собою під час проведення конкурсу на право надання послуг з вивезення твердих побутових відходів.

52) Відповідно до пункту 15 Порядку № 1173 для участі у конкурсі його учасники подавали оригінали та (або) засвідчені в установленому законодавством порядку копії документів, зокрема, документа, що містить відомості про досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів, документа, що містить інформацію про кількість відходів, залучених учасником до повторного використання; кількість відходів, які використовуються як вторинна сировина; кількість відходів, які відправляються на захоронення, а також інших документів, які подаються за бажанням учасника конкурсу і містять відомості про його здатність надавати послуги з вивезення побутових відходів (впровадження роздільного збирання, інформація про наявність диспетчерської служби тощо) належного рівня якості.

53) Пункти додатку 1 до Порядку № 1173 **не містять в критеріях відповідності** конкурсних пропозицій **вимог щодо кількісних показників чи граничних показників** об'ємів перевезення відходів необхідних для підтвердження досвіду надання послуг з вивезення побутових відходів.

54) Тобто, положення Порядку № 1173 не містили вимог щодо документального підтвердженого досвіду виконання на перевезення відходів в кількісних/граничних показниках, недотримання котрих могло слугувати підставою для відхилення конкурсних пропозицій учасників конкурсів на визначення виконавця послуг по вивезенню твердих побутових відходів у визначених територіальних межах.

55) Отже, претенденти на здобуття статусу виконавця послуг по вивезенню твердих побутових відходів на території Петрівської сільської територіальної громади, які мали досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів відповідно до вимог стандартів, нормативів, норм та правил понад три роки та не мали документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного договору/договорів на перевезення відходів загальним об'ємом не менше 50 000 м^3 за рік не мали законних підстав бути позбавленими права на участь у відповідному конкурсі.

56) Одночасно слід зазначити, що відповідно до даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань учасники Конкурсу на дату проведення вказаного конкурсного відбору провадили професійну діяльність із збирання та вивезення твердих побутових відходів;

- ТОВ «АЛЬФАТЕР КИЇВ» з **05.12.1997**, (на момент проведення Конкурсу 24 роки, 1 місяць, 6 днів);
- ТОВ «СЕЛТІК ТБО» з **06.11.2008**, (на момент проведення Конкурсу 5 років, 11 місяців, 2 дні):

57) Тобто, обидва претенденти на здобуття статусу виконавця послуг по вивезенню твердих побутових відходів на території Петрівської сільської територіальної громади **відповідали положенням кваліфікаційної вимоги** 4.2. Досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів» пункту 4 «Кваліфікаційні вимоги до учасників конкурсу» Конкурсної документації, в частині наявність досвіду з основного виду діяльності «38.11 Збирання безпечних відходів» не менше 5 років, не зважаючи на її дискримінаційний характер.

58) Також, на виконання положень вищевказаної кваліфікаційної вимоги ТОВ «АЛЬФАТЕР КИЇВ» у своїй конкурсній пропозиції надало копію Договору про закупівлю послуг з вивезення та утилізації твердих побутових відходів та негабаритного сміття (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***), укладеного між вказаним товариством та Національним авіаційним університетом. Кількість наданих послуг за цим договором становила 28 062, 70 м^3 твердих побутових відходів та 2 300,00 м^3 великогабаритних відходів.

59) Для документально підтвердженого вищевказаної кваліфікаційної вимоги Конкурсної документації, ТОВ «СЕЛТІК ТБО» у своїй конкурсній пропозиції надало копію Договору про надання послуг з вивезення твердих побутових відходів (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***), укладеного між вказаним товариством та товариством з обмеженою відповідальністю «НОВОБУДОВА». Відповідно до умов вказаного договору обсяг вивезення відходів складав 642 контейнерів ємністю 1,1 м^3 на тиждень. За підрахунками Відділення вказаний об'єм орієнтовано складав 36 722,4 м^3 на рік.

60) Також, ТОВ «СЕЛТІК ТБО» надало конкурсній комісії Конкурсу копію Звіту про поводження з твердими побутовим відходами за 2020 рік (Форма № 1-ТПВ, затверджено наказом Мінбуду України від 19.09.2006 № 308) згідно з яким обсяг

перевезених твердих побутових відходів склав 33 842 м^3.

61) Тобто, обидва претенденти на здобуття статусу виконавця послуг по вивезенню твердих побутових відходів на території Петрівської сільської територіальної громади **не відповідали положенням кваліфікаційної вимоги** 4.2. Досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів» пункту 4 «Кваліфікаційні вимоги до учасників конкурсу» Конкурсної документації, в частині документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного договору/договорів на перевезення відходів загальним об'ємом не менше 50 000 м3 за рік, яка мала дискримінаційний характер. Проте, конкурсні пропозиції вказаних суб'єктів господарювання не були відхилені конкурсною комісією Конкурсу та були визнані таким, що відповідали кваліфікаційним вимогам, передбаченими Конкурсною документацією.

62) Відповідно до Порядку № 1173 для надання переваги під час оцінювання конкурсних пропозицій учаснику достатньо: було мати в наявності спеціально обладнані транспортні засоби різних типів, виробничо-ремонтну базу, обладнання для миття контейнерів та спеціально обладнаних транспортних засобів, незалежно чи перебуває таке обладнання та засоби у нього на правах власності чи оренди, мати спеціально обладнані транспортні засоби, строк експлуатації та рівень зношеності яких менший у порівняні з іншими учасниками; пропонувати найменшу вартість надання послуг; мати досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів відповідно до вимог стандартів, нормативів, норм та правил понад три роки; не мати порушень правил безпеки дорожнього руху водіями спеціально обладнаних транспортних засобів під час надання послуг з вивезення побутових відходів; здійснювати поводження з побутовими відходами способом, який зазначено у графі «Кваліфікаційні вимоги» у порядку зростання, і з більшою кількістю побутових відходів.

63) При цьому, використана ПЕТРІВСЬКОЮ СР в особі її виконавчого комітету кваліфікаційна вимога щодо наявності в учасника досвіду роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів розуміється наявність досвіду з основного виду діяльності «38.11 Збирання безпечних відходів» не менше 5 років та документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного (аналогічних) договору (договорів) (аналогічним договором в розумінні цієї Документації є договір на перевезення відходів загальним об'ємом не менше 50 000 м^3 за рік) **могла призвести до обмеження кола потенційних учасників Конкурсу** внаслідок ознайомлення із положеннями вказаної кваліфікаційної вимоги, що, як наслідок, **могло призвести до обмеження конкуренції під час обрання виконавця послуг по вивезенню твердих побутових відходів** на території Петрівської сільської територіальної громади Вишгородського району Київської області.

64) Отже, наслідком обмеження Сільрадою в особі її виконавчого комітету кола потенційних учасників вказаного конкурсу шляхом встановлення дискримінаційних вимог в Конкурсній документації могло обмежити конкурентне середовища під час проведення Конкурсу для вступу суб'єктів господарювання на ринок.

65) Таким чином, положення підпункту 4.2. «Досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів» пункту 4 «Кваліфікаційні вимоги до учасників конкурсу» Конкурсної документації щодо наявності в учасника досвіду роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів розуміється наявність досвіду з основного виду діяльності «38.11 Збирання безпечних відходів» не менше 5 років та документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного (аналогічних) договору (договорів) (аналогічним договором в розумінні цієї Документації є договір на перевезення відходів загальним об'ємом не менше 50 000 м^3 за рік) носять дискримінаційний характер та містять ознаки порушення законодавства про захист

економічної конкуренції, як дії, що могли призвести до обмеження конкуренції під час обрання виконавців послуг з вивезення побутових відходів на визначеній території.

5. Правова кваліфікація дій відповідача та висновки у справі

5.1. Антиконкурентні дії відповідача

66) Згідно зі статтею 19 Конституції України органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та Законами України.

67) Статтею 42 Конституції України передбачено, що кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускається неправомірне обмеження конкуренції.

68) Відповідно до частини третьої статті 18 Господарського кодексу України органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством. Законом можуть бути встановлені винятки з цього правила з метою забезпечення національної безпеки, оборони чи інших загальносуспільних інтересів.

69) Виконання органами місцевого самоврядування обов'язку щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, без впливу зовнішніх чинників, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.

70) Недотримання зазначених принципів призводить до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції та, відповідно, до незабезпечення органами місцевого самоврядування заходів, які сприяють розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.

71) Органи місцевого самоврядування повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на ринку житлово-комунальних послуг, визначаючи у порядку, встановленому законодавством, на конкурсних засадах, виконавців житлово-комунальних послуг.

72) Згідно з частиною першою статті 31 Господарського кодексу України дискримінацією суб`єктів господарювання органами влади у цьому Кодексі визнається, зокрема, обмеження прав суб'єктів господарювання щодо придбання та реалізації товарів.

73) Окрім того, право органів місцевого самоврядування на вільне прийняття рішень з питань, віднесених до її компетенції, відповідає обов`язок останніх у прийнятті цих рішень дотримуватись й прав інших осіб.

74) Згідно з частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

75) Таким чином, дії Петрівської сільської ради Вишгородського району Київської області в особі її виконавчого комітету, які полягали у затверджені рішенням

(***«Інформація, доступ до якої обмежено»***) «Про оголошення конкурсу з визначення виконавця послуг по вивезенню твердих побутових відходів на території Петрівської сільської територіальної громади» додатку 3 конкурсної документації з кваліфікаційною вимогою, положення якої містили дискримінаційні вимоги, а саме щодо наявності в учасника досвіду роботи з основного виду діяльності «38.11 Збирання безпечних відходів» не менше 5 років та документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного (аналогічних) договору (договорів) (аналогічним договором в розумінні цієї Документації є договір на перевезення відходів загальним об'ємом не менше 50 000 м^3 за рік) підпункту 4.2. Досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів» пункту 4 «Кваліфікаційні вимоги до учасників конкурсу» під час оцінювання конкурсних пропозицій учасників, які не були передбачені Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 є антиконкурентними.

5.2. Негативний вплив на конкуренцію та визначення відповідальності Відповідача

76) При цьому, зазначені дії Сільради замінили власні досягнення суб'єкта господарювання, як джерело здобуття ним переваг у конкуренції, на дію зовнішніх чинників. За таких умов обмежується дія конкурентних механізмів, а суб'єкти господарювання втрачають мотивацію до змагання на ринку, та, як наслідок, може призвести до підвищення витрат споживачів, зменшення якості послуг, що ними надаються, тощо.

77) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

78) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

79) *Таким чином, дії Петрівської сільської ради Вишгородського району Київської області в особі її виконавчого комітету, які полягали у затверджені рішенням* (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***) *«Про оголошення конкурсу з визначення виконавця послуг по вивезенню твердих побутових відходів на території Петрівської сільської територіальної громади» додатку 3 конкурсної документації з кваліфікаційною вимогою, положення якої містили дискримінаційні вимоги, а саме щодо наявності в учасника досвіду роботи з основного виду діяльності «38.11 Збирання безпечних відходів» не менше 5 років та документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного (аналогічних) договору (договорів) (аналогічним договором в розумінні цієї Документації є договір на перевезення відходів загальним об'ємом не менше 50 000 м^3 за рік) підпункту 4.2. Досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів» пункту 4 «Кваліфікаційні вимоги до учасників конкурсу» під час оцінювання конкурсних пропозицій учасників, які не були передбачені Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173, є порушенням, передбаченим частиною першою статті 15 та пунктом 3*

статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що могли призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах Петрівської сільської територіальної громади Вишгородського району Київської області.

6. Заперечення та їх спростування

80) На подання з попередніми висновками у справі № 384/60/54-рп/к.24 (надалі – Подання) листом (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***) Сільрада надала наступні пояснення.

81) Усі вказані в Поданні порушення у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування прийнято до уваги та буде використано, для їх недопущення в своїй подальшій роботі та уникнення створення антиконкурентних дій, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів. Відповідальних працівників Петрівської сільської ради проінформовано про вказані порушення та проінструктовано.

82) В той час Сільрада наголосила, що після оголошення конкурсу з відбору учасників надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Петрівської сільської територіальної громади, на конкурс були подані пропозиції двома учасниками: ТОВ «АЛЬФАТЕР КИЇВ» та ТОВ «СЕЛТІК ТБО». За результатом проведеного голосування членів конкурсної комісії переможцем Конкурсу було визначено ТОВ «АЛЬФАТЕР КИЇВ». Саме відсутність інших кандидатів на участь у вказаному конкурсі спонукало ПЕТРІВСЬКУ СР до вибору з двох наявних учасників, а зазначені в Поданні дискримінаційні умови не бралися до уваги.

7. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення у справі

83) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доводиться висновок адміністративної колегії Відділення про те, що дії Петрівської сільської ради Вишгородського району Київської області в особі її виконавчого комітету, які полягали у затверджені рішенням (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***) «Про оголошення конкурсу з визначення виконавця послуг по вивезенню твердих побутових відходів на території Петрівської сільської територіальної громади» додатку 3 конкурсної документації з кваліфікаційною вимогою, положення якої містили дискримінаційні вимоги, а саме щодо наявності в учасника досвіду роботи з основного виду діяльності «38.11 Збирання безпечних відходів» не менше 5 років та документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного (аналогічних) договору (договорів) (аналогічним договором в розумінні цієї Документації є договір на перевезення відходів загальним об'ємом не менше 50 000 м3 за рік) підпункту 4.2. Досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів» пункту 4 «Кваліфікаційні вимоги до учасників конкурсу» під час оцінювання конкурсних пропозицій учасників, які не були передбачені Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173, є порушенням, передбаченим частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що могли призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах Петрівської сільської територіальної громади Вишгородського району Київської області.

84) Відповідно до статті 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

У зв'язку з наведеним, керуючись статтями 7, 12^1, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами та доповненнями), пунктами 1, 4 та 5 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (із змінами та доповненнями), Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Визнати дії Петрівської сільської ради Вишгородського району Київської області в особі її виконавчого комітету(***«Інформація, доступ до якої обмежено»***), які полягали у затверджені рішенням (***«Інформація, доступ до якої обмежено»***) «Про оголошення конкурсу з визначення виконавця послуг по вивезенню твердих побутових відходів на території Петрівської сільської територіальної громади» додатку 3 конкурсної документації з кваліфікаційною вимогою, положення якої містили дискримінаційні вимоги, а саме щодо наявності в учасника досвіду роботи з основного виду діяльності «38.11 Збирання безпечних відходів» не менше 5 років та документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного (аналогічних) договору (договорів) (аналогічним договором в розумінні цієї Документації є договір на перевезення відходів загальним об'ємом не менше 50 000 м3 за рік) підпункту 4.2. Досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів» пункту 4 «Кваліфікаційні вимоги до учасників конкурсу» під час оцінювання конкурсних пропозицій учасників, які не були передбачені Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173, порушенням, передбаченим частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що могли призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах Петрівської сільської територіальної громади Вишгородського району Київської області.

Відповідно до частини другої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення та розпорядження органів Антимонопольного комітету України, голів його територіальних відділень є обов'язковими до виконання. Рішення та розпорядження органу Антимонопольного комітету України набирають чинності з дня їх прийняття.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова адміністративної колегії –
голова відділення **Олексій ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ**